

GAZETA TRANSILVANIEI

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 - cor.
 " 1/2 " 12 - "
 " 1/4 " 7 - "
 " 1 lună 2.50 cor. Numărul 10 bav.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branicea & Comp.
 Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacţia şi administraţia: Strada Prundului Nr. 15.

Inseratele se primesc la administraţie.

Preţul după tarif şi învoială. — Manuscrisele nu se înapoiază.

Un pas însemnat spre pace.

(ns.) Declaraţiile cancelarului german Bethmann-Holweg în chestia păcii, aşteptate cu atâta interes şi încordare, stau azi ca o iconă fidelă şi neînşelătoare a intenţiilor cinstite şi leale ale puterilor centrale, înaintea tuturor amicilor sinceri ai păcii; iar efectul lor binefăcător se resimte pretutindenea, unde fiecare picătură zadarnică de sânge, ce s'ar mai vărsa de aci înainte, este considerată ca un nou atentat în contra celor mai înalte bunuri comune ale omenimei.

Cancelarul german a spus-o curat şi categoric: faţă de Englitera şi Franţa, cari îşi susţin morţiş programul condiţiilor de pace, care culminează în lozince: reparaţie şi despăgubire, deci în ingenuchierea şi despoierea puterilor centrale, — acestea încă n'au nici un motiv de a-şi modifica scopurile ficsate de mai înainte. Faţă însă de Rusia cea nouă, care a renunţat pe faţă la ori ce scopuri de cuceriri violente, puterile centrale îşi modifică scopurile răşboinice în acelaşi sens: renunţă la orice intenţii de cuceriri violente.

Ministrul nostru de externe, contele Czernin declarase nu de mult, că monarhia noastră n'are intenţia să se estindă pe socoteala Rusiei, iar guvernul turcesc a declarat, că este dispus să deschidă Dardanelele pe seama Rusiei, cu condiţia de a nu se atinge integritatea şi suveranitatea imperiului otoman. Astăzi declaraţiile cancelarului Bothmann-Holweg completează şi sancţionează întregul program pacifist al puterilor centrale faţă de Rusia cea nouă.

Nu începe nici o îndrăială, că situaţia imperiului german în chestia păcii este cu mult mai complicată şi mai dificilă, decât a monarhiei noastre şi dacă totuşi Germania a mers în iubirea sa de pace şi în condescendenţa sa atât de departe, încât este gata — chiar cu preţul unor jertfe însemnate şi incontestabile — să prindă mâna de pace ce i se ofere din partea Rusiei, acesta este un gest, care înfăţişează din nou imperiul german în toată strălucirea şi înălţimea curăţeniei sale sufleteşti.

Cea mai mare şi cea mai frumoasă biruinţă, ce o poate reporta cineva, nu este biruinţa, ce o câştigă asupra altora, ci biruinţa,

ce o câştigă asupra sa: este abnegaţia, este atunci, când omul îşi calcă pe inimă! Germania a voit să dovedească încă odată, că răşboiul de azi este un răşboi, ce ni s'a impus, un răşboi, pe care-l purtăm pentru existenţa proprie şi a civilizaţiei omenestii. Prin urmare Puterile Centrale, cu toată superioritatea lor incontestabilă, pe uscat ca şi pe mare — doar situaţia noastră militară nici odată n'a fost atât de favorabilă ca azi, a accentuat cu tot dreptul cancelarului german — sunt gata ori şi când să stea de vorbă, dacă este vorba de o pace cinstită, care să garanteze liniştea şi siguranţa noastră în viitor. De dragul unei păci leale, reclamate de interesele omenimei întregi, imperiul german, alături cu aliaţii săi, este gata să-şi calce pe inimă şi să-şi bage sabia în teacă şi să-şi conformeze scopurile de răşboi programului de pace al Rusiei democratice, care nu râvneşte la avutul altuia.

Astăzi când furia neputincioasă a Franţei şi Engliterii, plătită cu atâtea vieţi omenestii şi sprijinită numai de mercantilismul odios al Americanilor, rămâne din ce în ce mai izolată, pierzându-se în lacurile de sânge dela Arras, iar idea sugrumării răşboiului şi a înjgheberii păcii a luat-o în mâinile sale asociaţiunea internaţională a socialistilor, cari se pregătesc să se intrunească la Stockholm, solia cancelarului german va înlătura o grea stâncă din calea carului greoi al păcii, care înlăunţ de atâtea interese şi gânduri criminale, abia se poate urni din loc. Dar urnit odată din loc, carul păcii va înainta domol, dar fără şovăială, căci braţul neînfrânt al ostaşilor noştri secundând acţiunea diplomaţiei noastre, se va îngriji, ca carul păcii să nu se mai poticnească şi va înmuia cu desăvârşire furia acelor, cari se zbat în sbuciumul unei agonii îndârjite.

Un lucru este clar şi incontestabil: după acţiunea de trei ani încununată de atâtea succes a armatelor noastre, cari au câştigat răşboiul pe toate teatrele de luptă, azi îşi face intrarea pe scenă, cu aceeaşi sorţi de isbândă, diplomaţia noastră, chemată să ne asigure o pace onorabilă, potrivită cu interesele noastre de existenţă şi reclamată şi de interesele civilizaţiei omenestii, sgduite din temelii în decursul acestui răşboi crunt şi mistuitor.

Contele Tisza despre politica internă.

— Urmare —

Dreptul electoral.

Grupa a patra de chestiuni o formează chestiunea, care în zilele din urmă a eşit la suprafaţă cu o violenţă deosebită şi cu mare aplomb: Chestiunea dreptului electoral. În timpul din urmă şi-au dat silinţa să zugrăviescă o importanţă atât de mare acestei chestiuni, ca cu atât mai mare, cu atât mai impunătoare să apară întregă pretensiunea. Şi-au dat silinţa să identifice două lucruri, cari nu trebuie să stea absolut în opoziţie unul cu altul, dar cari în general nu se acoper reciproc.

Chestiunea dreptului electoral şi celălalt mare adevăr, că trebuie să constatăm învăţămintele înălţătoare ale acestui răşboi (*Aşa e!*) că după terminarea răşboiului o mare datorie de recunoştinţă aşteaptă dela naţiunea întreagă, (*Aşa e!*) toţi aceia, cari afară pe câmpiile de luptă şi înlăuntrul ţării şi-au împlinit datoria cu astfel de devotament, trebuie să fie răsplătiţi pe toate terenurile. (*Aşa e!*) Natural, că şi această idee înaltă au căutat să-o scoată la iveală cu oarecare emfază mai mare decât trebuie şi să o întoarcă cu o tendinţă transparentă şi cu acesuiş în contra partidului şi guvernului.

Şi aici regret din inimă, stimămi amici, că trebuie să relevăm ca una dintre declaraţiunile cele mai pregnante declaraţiunile contelui Zichy Iános aparută în ziare. Individualitatea simpatice de altcum de noi toţi stimată a contelui Zichy Iános aşa se vede puţin este genată de aceea, că se sustrage dela îndeplinirea îndatoririlor de partid ca şi de aceea să facă astfel de declaraţiuni, cari ar putea fi poate şi aşa talmăcite, că în realitate nu există nimic în ele, (*Haritate*) dar cari foarte uşor admit şi interpretarea (*Aşa e!*) care poate strica numai poziţiunei partidului, (*Aşa e!*) *Aşa e!* cari pot numai a da prilej contrariilor să înfăţişeze în faţa ţării în lună falsă partidul. (*Aşa e!*)

O astfel de declaraţiune este aceea, care a făcut-o contele Zichy Iános unu ziar din Viena cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului. Şi el scoate foarte mult la iveală urmările acestui răşboi cu privire la sgduirile lumeşti. După dânsul noi stăm la începutul unei ere cu totul nouă, care însemnează tocmai un timp aşa de nou în istorie ca şi migraţiunea popoarelor, sau descoperirea Americii.

Eu, iubii prietini, prorocia o ţin de un teren cam primejdios. După a mea părere nici unul dintre noi nu poate judeca ce însemnate vor avea aceste evenimente (*Aşa e!*) şi cred, că putem lăsa în grija istoriografilor de mai târziu să considere sau nu acest răşboi drept un eveniment asemenea migraţiunei popoarelor în istoria omenimei.

Tot asemenea fac atent pe Zichy Iános să nu facă asemenea enunţaţiuni,

ca şi cum socialismul de stat ar fi înaintat cu paşi gigantici. Căci dacă cineva e bătut rupt în acest răşboi, atunci acesta este socialismul de stat. L'am gustat şi noi. Nu ştiu să fie cineva pe lume, care l-ar dori. (*Aşa e!*) Da, necesitatea răşboiului a condus acolo, că am fost nevoiţi să realizăm pe terenul vieţii economice o mulţime de astfel de lucruri, (*Aşa e!*) cari au format pretensiunea aşa numitelor teorii socialiste de stat. (*Aşa e!*) Dar după această încercare practică nu cred să existe în faptă om pe lume, care să doriască susţinerea şi mai departe dezvoltarea acestor instituţiuni. (*Haritate*) Articolul acesta dă puţin cam cu băta în baltă. Dorese să constat, că nu ştiu la cine ţinteşte contele Zichy Iános, când aminteşte despre astfel de oameni, cari peste tot nu observă influinţa, ce o exerciază acest răşboi asupra omenimei, cari voesc să continue viaţa acolo, unde au lăsat-o în luna lui Iulie 1914. Nu ştiu, dacă există de aceia. Eu nu i-am observat. Atâtea ştiu, că din partea acestui partid în fiecare declaraţiune dela începutul răşboiului încoace, începând din timpul, când naţiunea ungară prin faptele ei vitejeşti ne-a umplut sufletul tuturor cu cea mai mare bucurie, mândrie şi recunoştinţă, s'a accentuat neconţenit, că aceste evenimente mari nu pot trece fără urmă în istoria naţiunii, (*Aşa e!*) că aceste evenimente mari dărâam multe ziduri de despărţire, fac să dispară multe neînţelegeri, multe neîncrederi şi pe urma lor trebuie să servim cu toţii în mai mare armonie interesele mari naţionale cu interesele poporului maghiar. (*Adevăruri lungi şgomotoase, aplauze şi să trăiască!*)

Pe cât de sincer recunosc acest lucru, mărturisesc şi-mi voi da silinţă, cât va depinde de mine, să servesc şi prin fapte acest adevăr, pe atât de mult trebuie să protestez în contra acelei afirmaţiuni strănte, care ar vedea pur şi simplu în dreptul electoral radical revelaţiunea timpurilor nouă. (*Aşa e!*)

Care e situaţiunea în Prusia ?

Cu îndreptăţire nu se poate zice aceasta nici relativ la acele enunţaţiuni, cari s'au auzit şi din partea factorilor celor mai competenţi din imperiul german. (*Aşa e!*) Că în acelea a jucat rol dreptul electoral, este lucru foarte natural. Căci nu în întreg imperiul german, ci în statul cel mai mare al imperiului german, în Prusia există un drept electoral atât de măestrit, (*Aşa e!*) care în faptă e unic în felul lui, şi-a trăit de mult trailul, deja de mult avea nevoie de reformă, a cărui modificare prin urmare forma deja de mult o dorinţă ferbinte şi o convingere a majorităţii covârşitoare a opinii publice a poporului german. Alegătorii prusieni sunt împărţiţi în trei grupe: de grupa primă se ţin toţi aceia, cari plătesc în cercul electoral respectiv a treia parte din toate dările de stat; la grupa a doua aparţin aceia, cari plătesc treimea a doua; la grupa a treia aparţin aceia cari plătesc treimea a treia. Aceşti alegători originali aleg apoi bărbaţi alegători în număr egal. Aceşti bărbaţi aleşi aleg apoi împreună pe de-

putat, aşa încât acea a treia grupă, la care aparţine masa cea mare, cel puţin în grupa ei proprie nu se poate valida nici măcar cu treimea ei, pentru că necondiţionat e contrabalansată prin votul grupei a doua şi a treia a bogăţilor, (*Aşa e!*) aşa încât în faptă prin această structură măestrită grupa primă, grupa celor de tot bogăţi, care în întreg imperiul de 37 milioane de locuitori al Prusiei se compune mi se pare din 290,000 de oameni, — la o populaţiune de jumătate la număr din Ungaria ar face cam 145000 de oameni, — dominează propriu zis cu desăvârşire poziţia. Căci abstrăgând dela câteva cercuri oraşeneşti, în care partea cea preponderantă de mare a clasei de mijloc este contopită cu proletariatul şi poate alege candidat liberal sau socialist, preste tot aierea primeşte dela grupa a doua atâtea ajutor, cu care necondiţionat îşi asigură majoritatea aşa încât putem spune, că în Prusia puterea decizivă stă în mâna la 290000 de oameni, cari formează 3/4 la sută din populaţiunea întreagă şi nu tocmai patru procente din populaţiunea bărbătească crescută.

Prin urmare, că voesc să reformez această stare şi ţin reforma de urgentă, în faptă nu e lucru de mirat (*Aşa e!*) dar pe de altă parte din aceasta n'ar fi nici decum la loc a lua pildă pentru relaţiunile noastre, (*Aşa e!*) unde înainte cu patru ani am realizat o astfel de reformă a dreptului electoral, care azi cu toată conscripţia de răşboi, — căci pe lângă cea mai mare bunăvoinţă în realitate nu poate fi completată o conscripţie de răşboi, a dat ca rezultat aproximativ 1,800,000 de alegători, sau mai mult ca jumătate a populaţiunei bărbăteşti în etate de preste 30 de ani şi dacă mai adaugem la aceasta şi pe acei de 24 de ani, cari posed drept electoral numai pe baza culturai superioare, aceasta reprezintă 43 procente a locuitorilor bărbăţi în vârstă de preste 24 de ani. Aşadar, iubii amici, când naţiunea maghiară înainte cu patru ani a făcut un pas atât de însemnat pe terenul reformelor liberale, atunci de dragul nici unui exemplu şi al nici unei lozince (*Aşa e!*) şi de dragul nici unui zgomot, (*Aşa e!*) şi de dragul nici unui terorism (*Aşa e!*) nu trebuie să ne clintim dela tradiţiunea strălucită a acestei ţări cu un trecut milenar, ci trebuie să rămânem pe acea cale a politice reale, care nu cunoaşte repaus, care nu enunţă dogme neschimbăcioase, care nu spune că nu e aplicată a se ocupa ori şi când cu chestiunea pe bază obiectivă, dar care protestează în contra la aceea, că sub terorismul lozincelor cari să pregătescă dispoziţiuni anumite (*Aşa e!*) *Aprobări şi aplauze şgomotoase*) să se ducă la îndeplinire o astfel de reformă sau o astfel de schimbare radicală, (*Aşa e!*) care ar ataca rădăcina de viaţă a naţiunei maghiare (*Aşa e!*) ca şi cum au atacat-o atunci, când tribunii actuali ai reformei electorale au timbrat de trădători de patrie pe aceia, cari pe atunci stau pe punctul de vedere al radicalismului.

(Va urma).

A. A. R.

DUPĂ UN VEAC 1815 - 1915.

RAZBOIUL ANGLIEI.

— Urmare. —

Caracteristic în această privinţă este documentul Nr. 101 din „Cartea Albastră” engleză, în care Sir Edward Grey vorbeşte de renumele Angliei. Iată documentul:

Sir Edward Grey către Sir E. Goschen, ambasador al Marii Britanii la Berlin.

Foreign Office, 30 Iulie 1914.

Guvernul Majestăţii Sale nu voeşte să primiască nici măcar un singur moment propunerea Cancelarului de a se

angaja să rămână neutral în astfel de condiţii. Ceea ce ne cere, în faptă, este a ne angaja să rămânem la distanţă până când vor ocupa colonii franceze şi Franţa va fi bătută, numai cât Germania să nu cuprindă teritoriu francez, făcând excepţiune coloniile.

Din punctul de vedere material o astfel de propunere e neacceptabilă, căci Franţa, fără să i se ia teritoriul în Europa, ar putea fi zdrobită aşa de tare, încât să-şi piardă poziţiunea de mare putere şi de-a se găsi de aci încolo subordonată politice germane. În general, abstrăgând dela toate acestea, ar fi o ruşine pentru noi de a face acest târg cu Germania pe contu Franţei, o ruşine, de care nu s'ar spăla nici odată bunul renume al acestei ţări.

Cancelarul ne mai cere de a negocia toate obligaţiunile sau interesele, ce le putem avea în neutralitatea Belgiei. Noi n'am putea accepta nici acest târg în nici un chip.

Când spunem acestea, nu este de

lipsă de a examina dacă perspectiva unei convenţiuni generale de neutralitate în viitor între Anglia şi Germania ar oferi avantaje pozitive suficiente pentru a ne despăgubi, că ne-am legat astăzi mâinile. Noi trebuie să ne păstrăm întreaga noastră libertate de a lucra cum ni se va părea, că pretind împrumuturile în cazul unei dezvoltări nefavorabile şi regretabile a crizei actuale, aşa precum o prevede Cancelarul.

Vă rog a vorbi Cancelarului în sensul sus indicat şi a adauga foarte serios, că singurul mod de a menţine bunele relaţiuni între Anglia şi Germania este, ca ele să continue a coopera la menţinerea păcii în Europa. Dacă vom obţine acest rezultat, relaţiunile mutuale dintre Germania şi Anglia, sunt convins, se vor îmbunătăţi, se vor întări ipso facto. Spre acest scop guvernul Majestăţii Sale va lucra în acest sens cu deplină bunăvoinţă şi sinceritate.

Şi voiu mai adauga încă: Dacă se poate păstra pacea Europei şi a

trece fără accident prin criza actuală, opintirile mele personale vor fi îndreptate într'acolo să iau iniţiativa unui aranjament, la care Germania să poată subscrie şi prin care ea va putea fi asigurată, că nu se urmăreşte nici o politică agresivă ori ostilă contra ei sau contra aliatelor ei din partea Franţei, Rusiei şi a noastră, fie împreună, fie separat. Am dorit aceasta şi am lucrat în acest sens cât am putut în decursul ultimei crize balcanice şi, cum Germania avea acelaşi scop, relaţiunile noastre s'au îmbunătăţit în mod simţitor. Această idee a fost până azi prea utopică decât să facă obiectul unor propuneri definite, dar, dacă criza actuală, cu mult mai acută decât toate cele, prin care a trecut Europa de mai multe generaţiuni, va fi trecută fără accident, am nădejdea, că uşurarea şi reacţiunea, cari vor face posibilă o apropiere mai precisă între Puterile, între cari ea n'a fost posibilă până azi.

E. Grey.

Aşa dar, Anglia considera nedemur să profite de răşboi, pentru a câştiga ceva în dauna Franţei; ceea ce n'a împiedicat-o ca imediat ce răşboiul a fost angajat între puterile europene, să se repeadă împotriva Turciei; să declare anexată insula Cypru şi să alunge pe Keviv din Egipt declarându-l provincie engleză. Acelaş cavalerism albion a îndemnat Anglia să declare răşboiul Germaniei, sub pretext că a violat neutralitatea Belgiei; iar opt luni după această declaraţie de răşboi, aceeaşi Anglie, uitând de neutralitatea belgiană, încalcă teritoriul grec şi debarcă trupe pe insula Lemnos.

Aceasta a fost totdeauna logica şi cinstea Angliei.

(Va urma).

Români! Subscrieţi la al VI-lea împrumut de răşboi ungar.

Revoluția din Rusia. Mișcarea ucrainiană.

Nici una din problemele ce trebuie rezolvate nu e menită să provoace atâta bătăie de cap guvernanților de astăzi ai Rusiei, ca chestiunea soartei viitoare a Ucrainei. După știrile venite din Kiev, Ucrainenii sunt ferm hotărâți să nu dea îndărăt dela nici un mijloc pentru a redobândi în fine autonomia, care le-a fost răpită prin arbitrarul foștilor țari.

Încetul cu încetul republica aceasta, neortodoxă de odinioară, — care se uita cu mândrie în propria ei inițiativă — a fost despuțată, într'un chip și mai brutal ca vecinii ei Polonezii, Finlandezii și celelalte popoare de sub stăpânirea Țarilor, de toate libertățile confirmate prin tratate și promisiuni solene, ba i s'a răpit chiar și dreptul de a întrebuința limba maternă.

Ucrainenii cred că a sosit acum momentul să-și realizeze telurile. Începutul, în ziua „serbării libertății”, la Petersburg a fost foarte promițător. Pentru întâia oară s'a auzit acolo pe stradă însoțit de aplauze furtunoase, imnul național ucrainian, care începe cu cuvintele: „Tot n'a murit încă Ucraina”. Și steagurile albastre-galbene ale Ucrainei fălăiau pretutindeni și mase de ofițeri ruși luau parte la aceste demonstrații. Căci regimentele de gardă rusești se recrutează aproape exclusiv din ucrainenii. Dacă sentimentul național ucrainian a avut vreun loc de refuț sigur, unde nu era stânjenit de atotputernica cenzură politică, aceasta era în sânul armatei. Și astăzi, după prăbușirea Țarismului, ofițerii ucrainenii au fost aceia cari, într'o întrunire ținută la Kiev, capitala Ucrainei, au votat în unanimitate în care cereau „Unirea tuturor țărilor ucrainiene și alăturarea acestora la republica federală liberă a Rusiei”.

Alături de această mișcare puternică din armată, există de mulți ani o astfel de mișcare secretă și în sânul poporului. În timpul revoluției din 1905, curentul acesta ieși cu putere la iveală și s'înzăbură din nou la începutul războiului mondial, mai ales în corporații, — cari sunt în Ucraina în număr de aproape zece mil., — apoi în zemstvouiri, printr'o funcționării Statului și ai căilor ferate, precum și printe studenții Universităților și elevii școlilor tehnice și comerciale.

De curând, când un detașament de soldați ruși a pătruns în teatrul ucrainian din Kiev, 600 de studenți universitari au protestat energic împotriva acestui lucru într'o petiție adresată guvernului.

La Congresul din Petersburg, din anul 1913, din cei 7000 învățători, câți sunt în toată Rusia, nu mai puțin de 2700 au scris o petițiune prin care cereau să se introducă în fine limba națională ucrainiană în școlile din țara lor.

Mișcarea a cuprins atât populația rurală, cât și clasele sociale cele mai înalte din orașe, precum și pe pușinii mari proprietari, studențimea, asociațiile științifice și artistice, etc.

Totuși, până la ultima revoluție, Ucrainenii nu prea aveau multe șanse să-și realizeze întemeiatele lor aspirații naționale. Astăzi mișcarea ucrainiană a început cu putere și nu mai poate fi înăbușită.

Nota fierbere rusească.

Revoluția rusească a trecut cu mult de scopul, de proporțiile și de mărimea pe care i-a dat-o Anglia. Proletariatul rus, odată eliberat de sub jugul țarist, vrea să se simtă liber, doare să respire adânc aerul curat al democrației.

Parte din guvernul provizoriu n'a înțeles însă aceste năzuințe ale poporului rus, și de aceea, pentru el, revoluția nu însemna decât cel mult o schimbare de stăpân.

Guvernul provizoriu și-a închipuit să poată înlocui pe Nicolae al II-lea, detronat de el, prin jugul englez.

Reprezentantul acestei tendințe e, în Moscova, Miljukow, ministrul de externe al Rusiei.

Pe când întregul guvern rus, a renunțat la scopurile imperialiste ale țarismului, renunțând în mod solemn la cuceriri prin proclamarea sa oficială din 10 Aprilie, singur Miljukow a mai continuat să vorbească de Constantinopol.

Această atitudine cel puțin curioasă a ministrului de externe, a prilejuit o serie de desmințiri, din partea guvernului provizoriu, care s'a mărginit să arate că părerile exprimate de Miljukow sunt simple păreri personale, și că atitudinea oficială a guvernului e cu totul alta.

Anglia însă nu s'a dat învinsă și

a împins pe Miljukow la extrem. Desmințirile cari i-au fost date nu l-au putut schimba. Întreaga Rusie a renunțat la Constantinopol, numai Miljukow nu.

Această atitudine echivocă a ministrului de externe a avut daruri să nemulțumească democrația rusă. Și, în adevăr, telegraful ne-a adus ecoul unor noi mișcări de stradă în Petersburg. Ce se petrece acolo, în realitate, nu putem ști exact. Insuși faptul, însă că Kerenski s'a văzut nevoit să ceară scoaterea din guvern a lui Miljukow, denotă că ministrul de externe rus și-a făcut situația imposibilă.

Soarta lui Gucikow e strâns legată cu cea a colegului său dela externe. Plecarea acestuia din urmă va aduce și plecarea celui dintâi. Atât Gucikow cât și Miljukow sunt partizanii războiului: Miljukow, pentru că e omul Angliei; Gucikow, pentru că face parte din clica de milionari, cari se îmbogățesc din furnituri militare.

Convocarea Dumei pentru 5 Mai st. vechiu, e și ea în legătură cu evenimentele importante, cari trebuie să se producă în Rusia. Duma aceasta, deși osândită din pricina regimului electoral condamnat, care a dat-o, e probabil ultima speranță a Angliei. Totuși, e greu de admis ca muncitorii și soldații să respecte deciziile unui astfel de parlament, în cazul când deciziunile lui ar fi potrivnice interesului lor. Apoi, nu trebuie uitat că din Dumă fac parte — tocmai din pricina vechiului sistem electoral — și mulți partizani ai vechiului regim, cari vor vota mai curând cu poporul decât cu guvernul provizoriu.

Toate aceste simptome, ne fac să credem că suntem în ajunul unor evenimente hotărâtoare, ce se prepară în Rusia.

Influența revoluției rusești asupra României.

Copenhaga — Fostul ministru plenipotențiar român la Berlin, Beldiman publică în ziarul „Berlinske Tidende”, ce apare la Copenhaga un interesant articol asupra urmărilor revoluției rusești asupra României, și din care extragem următoarele:

— Manifestul publicat de noul guvern rus la 10 Aprilie, arată noua orientare politică a Rusiei care de va fi urmată, va avea o influență capitală asupra viitoarei politici a României și a tuturor popoarelor din Balcani. Manifestul se ocupă în prima linie cu starea rea în care a lăsat vechiul regim Rusia și adevăratele spusa multor bărbați de seamă ruși, cari au afirmat în repetate rânduri, că Rusia n'a fost bine pregătită pentru acest război. Deși vechiul guvern știa bine aceasta, n'a stat un moment la îndoială să înceapă războiul, numai spre a înăbuși mișcarea democrației ruse, care începea să ia forme serioase. În privința politicii externe, noul guvern rus se pune în contradicție directă cu vechea politică de cucerire a Țarismului, căci tocmai această tendință de expansiune a Rusiei, era un pericol permanent pentru micile popoare din Balcani. Știm doar cu toții că pericolul rusesc a fost principalul factor care a grăbit unirea principatelor române și a fost totdeauna grija de capetenie a conducătorilor țării, cari au găsit că alăturarea la tripla alianță e cea mai bună garanție pentru viitorul României. Toți bărbații de seamă români, au înțeles la timp, că politica de întindere a Rusiei spre Constantinopol, nu se poate împăca cu o Românie mare și independentă. Dar nu numai pentru România, ci și pentru toate popoarele balcanice ar fi fost un pericol catastrofal, stabilirea Rusiei la Constantinopol. Între alții, marele bărbat de stat Cavour, a expus în Camera italiană la 1865, ce nenorocire ar fi pentru toate popoarele balcanice chiar și pentru Italia, dacă Rusia ar fi stăpână pe strămtorile Dardanelelor. Pentru a-și asigura scopul, Rusia a procedat atât față de România, cât și față de celelalte state balcanice, când cu promisiuni, când cu amenințări, și actualul guvern român, care mai duce o umbră de existență la Iași, a fost așa de naiv, să cadă în cursa promisiunilor rusești. Singura scuză a lui este că promisiunile ruse erau garantate atât de Franța, cât și de Anglia, cari garantaseră integritatea și independența României, ca o măsură de precauțiune. Și cum stau astăzi aceste promisiuni? Mult mai multă valoare de cât toate făgăduielile rusești și problematicele garanții ale aliaților, are pentru România noua orientare politică a Rusiei. Cum arată și'n manifestul său guvernul provizoriu rus, nu vrea să ia nici o hotărâre definitivă relativă la noua politică externă, rămânând ca aceasta să fie hotărâtă de noua Dumă a Rusiei, ce se va alege în curând. Guvernul provizoriu s'a mărginit a spune „că nu urmărește o politică de cuceriri și de subjugare a altor popoare”. Dacă această politică va fi urmată și de noul parlament rus, cum este aproape sigur atunci toate promisiunile date României de regimul țarist, vor cădea dela sine. Și acum abia vedem limpede ce greșală de neiertat au

comis' acei politicieni români, că rupând cu tradițiile sănătoase ale întregului trecut politic al României, au aruncat țara în nenorocire. Iar din toate făgăduielile rusești și garanțiile aliaților, nu va rămâne României decât: rușinea pentru o alianță nerespectată, jumătate din armata română perdută, industria aproape complet ruinată, finanțele statului aduse într'o stare disperată, în fine o catastrofă care va da înapoi România cu mulți ani, și o va sili vrând-nevrând să revie la vechile alianțe.

Știri diverse.

Pentru al 6-lea împrumut de război ungar încep subscripțiile în mare număr. Iată câteva cifre grăitoare: Firma Skoda din Pilsen a semnat 5 milioane și jumătate, Firma Ign. Deutsch și Fiu cu fabricile lor, a semnat 4 milioane, Ordinul Benedictinilor 1 milion, Banca Rothschild 18 milioane, Wiener Bank Verein 10 milioane, Firma Adolf Kohner Fii 1,250.000 cor., Prima Casă de economii din Timișoara 500.000 coroane.

Ministrul de agricultură, baronul Ghillányi a adresat un apel însuflețit către organizațiile economice ca să sprijine cu toate puterile acțiunea în favoarea împrumutului de război.

Un ministru francez — noul ambasador al Franței în Rusia. Frankfurter Zeitung află din Stockholm: Ambasadorul francez la Petersburg, Paleologul, care se află acum la Paris, cu se va mai întoarce în Rusia. Succesorul lui va fi Thomas, ministrul de munițiuni al Franței.

Știri din America. Încă o ruptură diplomatică. — Și republica americană Liberia a rupt relațiile diplomatice cu Germania.

Știrile zilei.

Parastas. Duminecă în 7/20 Maiu c. se va serba în biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu parastasul mare întru pomenirea și odihna de veci a profesorilor repositați ai școlilor noastre.

Tot în aceeași Duminecă se va serba al XVI-lea parastas solemn întru odihna de veci a iubiților repositați, în a căror memorie s'au făcut donațiuni pentru masa studenților români din Brașov.

Invităm la parastasele ce se vor ține pe toți amicii și rudeniile repositaților, precum și pe amicii și sprijinitorii mesei studenților noștri.

Direcțiunea școlilor medii gr-or române din Brassó (Brașov).

Nr. 3797/1917.

Publicațiune, referitoare la plățirea dării de câni. Subscrisul percepător orașenesc provoacă pe toți posesorii de câni, cari până la 15 Mai a c. n'au plătit darea de câni, ce li s'a fost prescris, să o plătească negreșit în termen de 8 zile la subscrisul percepător orașenesc, cu atât mai tare, cu cât că în cas contrariu în contra celor neglijenți numai decât se va proceda în mod execuțional.

Brassó, în 15 Mai 1917.

Perceptoratul orașenesc.

Nr. Or. 826. 1917.

Solicitare la plata dărei. Acei plățitori de dare, cari nu și-au plătit darea până în 15 Maiu a. c. sunt încunoștințați, că din 16 l. c. se compută interese de întârziere și că în 24 l. c. urmează încasarea restanțelor pe cale executivă.

Brassó în 14 Maiu 1917.

Magistratul orașenesc.

S'a constatat că numai fabricatul „DOB” înlocuște săpunul, care este tare și face zoale.

Trimite în pachete de agitație în bucăți de 1/6 klg. cu posta franco în greutate de 5 klg. trimițând 10 Kor.

Pentru vânzători:

200 bucăți (lădițe de 50 klg.) exclusiv ambalaj costă loco Kor. 50.

o bucată numai 50 bani.

La comanda de 10 lădițe 10% rabat. 250 bucăți cu Kor. 64 se trimit ori și unde cu posta franco.

BARDOZ & COMP. Budapest, V., Balaton utca 12. Se caută vânzători prin comitate. 2-10.

Războiul submarinelor înăsprit.

Vase scufundate.

Șeful marinei germane anunță că în zilele acestea submarinele germane au mai scufundat în Oceanul Atlantic 7 vapoare de 21.000 tone, cari transportau zahăr, bumbac, lemne.

— Un submarin german care a luat forma unei bărci de pescar, a pătruns într'un port scoțian, unde a scufundat vaporul norvegian „Guda” și a avarat un alt vapor.

Din Izvor englez se afirmă că până acum vapoarele scufundate de submarine reprezintă o valoare de 12 miliarde pfunți sterlingi, dintre cari trei cincimi formează pagubele pentru Anglia.

— Ziarul englez „Westminster Gazette” scrie că succesele submarinelor germane sunt o piedecă pentru Anglia de a se înțelege cu Germania. Este datorita Ententei — scrie ziarul englez — să împiedece triumful submarinelor, care e o nenorocire pentru civilizație. Nu vom încheia pace, până ce nu vom găsi un mijloc pentru a înfrânge submarinele.

Războiul mondial.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier German.

Berlin 15 Mai. **Frontul apusean: Grupa armată a Principelui bavarez Rupprecht:** Intre Ipern și Armentières, focul violent de artilerie s'a continuat. La Scarpe și Monchy atacurile încercate de Engiezi după o pregătire scurtă de foc de artilerie nu s'au putut desvolta, — din cauza focului nostru distrugător. Spre sud și ost dela Bullecourt încercările de înaintare dușmane le-am respins sângeros.

Grupa armată a Moștenitorului de tron german: În mai multe locuri ale liniei de luptă Aisne și din Champagne, s'a desvoltat din nou lupta de artilerie, — care luptă, în contra pozițiilor noastre dela Chemin des Dames și spre nord dela Prosnès s'a desvoltat la violență puternică. — Spre ost dela For de Malmaison, mai multe companii de ale noastre au ocupat Ferma St. Berthe, pe care au susținut-o contra tuturor atacurilor dușmanului date cu scopul de a o recupa. Tot asemenea au susținut cei din ținutul Rinul în ziua de 13 Maiu pozițiile de pe înălțimile 108 situate spre nord dela Capigneul, pentru recuperea cărora Francezii au dat patru atacuri mari unul după altul fără a putea ajunge la vre-un rezultat. La Ailles spre nord dela Craonelle și în regiunea drumului ce conduce dela Corbeny la Berry au bac și spre vest de aci, toate atacurile parțiale încercate de francezi au rămas fără rezultat.

Spre ost dela Maas pe șesul Blancee, am respins de asemenea atacurile dușmane.

În luptă aeriană, au căzut în dosul liniilor noastre germane 6 mașini de sburată dușmane, — iar a 7-ea a fost constrâns să aterizeze între liniile de luptă.

Frontul răsăritean: Nu a obvenit nici un eveniment.

Frontul macedonean: Spre nord dela Monastir în cercul Cernei, lupta de artilerie se desvoltă din nou.

Ludendorff șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 15 Maiu. **Frontul ostic și sud-ostic:** Nu e nimic de anunțat. **Frontul italian:** După o pregătire artileristică foarte puternică, care s'a continuat fără întrerupere timp de 3 zile, pentru susținerea căreia dușmanul a pus în acțiune toate tunurile și aruncătoarele de mine pe întreaga linie ce ține dela Tolmein și până la Mare, ieri s'a pornit în contra armatei noastre dela Isonzo, atacul de infanterie, pe care de mult îl pretind aliații dela Italia.

Dușmanul a atacat liniile noastre pe o întindere în lățime de peste 40 de kilometri. Lupta cea mai înverșunată a acestui atac s'a dat în regiunea Plava pe Monte Santon și pe înălțimile ce se află spre ost dela Görz, apoi pe regiunea dela Fatti-Hrib și lângă localitatea Kostonjevița. Masele trupelor italiene de altcum prea lăpte în cele mai multe puncte ale liniei de luptă, în acest atac au trebuit să sucumbe în fața focului nostru de artilerie și al mitralierelor, precum a fost mai ales la Monte San Gabriele unde dușmanul aruncând revizite, echipament, arme, coifuri și tot ce avea în cea mai mare încercătură s'a întors înapoi. Unde le-au succed Italianilor totuși a se apropia acolo fără nici un foc de artilerie infanteria noastră rezistentă în lupte om contra om a aruncat înapoi pe dușman. — Astfel tranșeele noastre sdrobite de foc, dela Fatti-Hrib în 5 rânduri au fost ocupate și recupate, până când în fine tot în mâinile noastre au rămas.

În unele puncte am urmărit pe dușman până în pozițiile lui. — Trupele noastre în ziua de 14 Maiu au raportat succese strălucite, luând dușmanului încă și 1600 de oameni ca prizonieri și mai multe mitraliere. — Lupta fără nici o întrerupere se continuă.

Aviatorii noștri s'au ciocnit cu numeroși aviatori dușmani. — Oficerul Arrighi a doborât al 14-lea aeroplan dusman. Am doborât două aeroplane dușmane, alte două au fost doborâte de artileria noastră. În Tirol și Karinthis, au fost mici operațiuni de luptă.

Höfer s. șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 16 Mai. **Frontul ostic și sud-ostic:** Aici nu au obvenit nici un eveniment mai deosebit.

Frontul italian: Noua luptă ce s'a dat la Isonzo în ziua a 5 deja decând s'au început aici lupte mari, a decurs întocmai ca și luptele din cele 5 zile dinainte. Dușmanul și astăzi a condus mase de oameni la atacuri mari și pline de încapăținare, și în cari și-a dus la jertfă sigură mii de oameni. — Armele noastre și de data aceasta au susținut lupta cu succes. În punctul dela Auzza și Canele i-a succed dușmanului a ajunge prin unele locuri foarte înguste până la țărmul stâng al lui Isonzo, încercările de a-și largi terenul câștigat însă i le-am restrâns. — În contra înălțimilor dela Plava și Zagora Italianii au îndreptat din nou atacuri grozave. — Pe Kuk dușmanul câștigase un mic teren, din care însă l-am alungat, tot de asemenea au rămas fără rezultat întreprinderile dușmanului de a ocupa Monte Santo și Monte Gabriel precum și acelea de a cauza stricăciuni pozițiilor noastre situate spre ost și sud-ost dela Görz. — În regiunea Fatti-Hrib dușmanul a atacat din nou azi înainte de prânz fără să fi putut însă obține, nici cel mai mic rezultat. — Nu a putut repeta acest atac pentru că artileria noastră ajutată de aviatorii au ținut legat pe dușman în sectoarele sale. — Preste noapte lupta a fost redusă, dar în zorile zilei mai ales lupta de artilerie și-a reluat vehemența.

Prizonierii aduși până acum de trupele noastre sunt ca la 2000 de oameni dintre cari vre-o 50 sunt ofițeri.

Aviatorii noștri au răpus două aeroplane dușmane sistem Nieuport. În Tirol între văile Etsch și Sugana artileria dușmană a început a deveni din ce începe mai tare.

Höfer s. șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier German.

Berlin 16 Mai. **Frontul apusean: Linia de luptă a Principelui bavarez Rupprecht:** Din cauza timpului nefavorabil și operațiile militare de luptă au fost restrânse și mici.

Grupa armată a Moștenitorului de tron German: Operațiile artileristice în regiunile nordice dela Prosnès precum și pe ambele părți dela Craonne au fost continuate în măsură tot mai violentă și fără cea mai mică întrerupere. Spre ost dela Laneuville, un batalion de al nostru de graniță a pătruns în pozițiile dușmanului pe o lățime de 700 metri, pe care le-a susținut contra tuturor atacurilor mari date de Francezi spre a-și le recupa. În mâna vitezelor trupe au rămas 175 de prizonieri și nenumărate arme de tot soiul.

Frontul răsăritean: Situația este neschimbăă.

Câmpul de luptă din Macedonia: Focul violent început și care se continuă încă în regiunea Lacului Presba și Doiran s'a estins și pe frontul din regiunea Aruma.

Ludendorff șeful statului major.